(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು). ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಯಾವರೀತಿ ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದೇರೀತಿ ಈ ವರ್ಷವೂ ಉದಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಇತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಆಖೈರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

The Resolution was, by leave, withdrawn.

Resolution No. 4.

Opening of Primary and Middle Schools in villages in Mysore District.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 3,000 ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವಂಥ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನೂ 3 ವರ್ಷಗಳಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ".

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶ ಇಷ್ಟೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಸೆನಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ವಿದಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದ ದಶೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಷ್ಟು, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು 1,270 ಅಂತಲೂ, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು 144, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು 99, ನ್ಯೂಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು 45 ಎಂತಲೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ

ಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ—ಈಗ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಗಾಢವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ—ತಕ್ಷಣ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿ ಮೈಸೂರು. ಅಂಥ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಮ್ಮಿ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಚರಾಕು ಗ್ರಾಮ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ 2,100 ಗ್ರಾಮ ಆಗಬಹುದು. ಸುಮಾರು 600-700 ಚರಾಕು ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಈಗ ಸ್ಕೂಲು ಇರುವುದು 1,279 ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು 15 ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ 12 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಸೆನಸ್‌ನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಠರಾವು ಶ್ರೀಮಾ ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮಾ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಜನಗಳಿಂದ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿಯವರಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಲಾಷೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಇಂಥಾ ಸಂಭ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ಕೂಲು ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1949-50ನೇ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ನಿಗಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ನಾಳೆದಿನ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೇ ಕ್ಷೇಮ. ಅನೇಕ ಪಾರ್ಟಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ರಾಗದ್ವೇಷಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಸತ್ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 3,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಮೈಸೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಉದ್ದೂರು ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 4,000ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಂಥ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಇದೆ. ಅದು ಸಾಲದು ಒಂದು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.)

ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೂರ ಅಂತ ಇದೆ. ಅದು ಇರುವುದೂಕೂಡ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ದೂರವೇ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಇದೆ, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಇಲ್ಲ. ಜಯಪುರ ಎಂಬ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಇದೆ. ಅದು ಮದ್ದೂರಿಗೆ 2 ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗೆ 2,000, 3,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಇವೆ. ಜಾಮರಾಜನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಂತೂ ಫಲವತ್ತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು.—(ನಗು).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದೊಂದು ಸಂತೊಷದ ವಿಚಾರವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರೇನೂ 'ನೇಪಾಳ'ಗಳಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿರುವವರಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಾನೇ ಅವರಲ್ಲಿ 'medium' size ನವನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಥೈರ್ಯ ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ "ಮೆರಪು" ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ತರಾವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ತಾವೇ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನ್ನೂ ಇತರೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳವರ ದರ್ಜೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved.—

"This Assembly is of the opinion that in view of the very low percentage of literacy prevailing in Mysore District, primary schools be granted to all the villages in Mysore District where there are no such schools and middle schools be opened in all villages of the Mysore District which contain a population of 3,000 or more within a period of three years."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದಶರ್ಮರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನುಮಾತ್ರ ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರುದೇಶ ಇಡೀಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾದರಿದೇಶ. ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರುದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಸರುತಂದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಣಯವೂ ಬರಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಸಾಧುವೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ 3,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಲ್ಲ, ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—I accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—There is no amendment before the House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು—ನಿಮ್ನಪಂಗಡ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮನಸಾರ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೀಗೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಏನಪ್ಪಾ ಎಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಲೋಪವೇ ಕಾರಣ. ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕ curriculum ನಲ್ಲೇನೂ ಲೋಪವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ-ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಅದು ಕಾರ್ಯತಃ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ, ನಾಲೆತೆಗೆಸಿ ಬಿಟ್ಟರೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಐನೂರು ಎಕರೆಗಳಿರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ ಪೈಕಿ 200 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರುಹೋಗಿ ಮಿಕ್ಕ 300 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರೇ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ನಾಲೆ ತೋಡಿಸಿದ್ದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಶೇಕಡವಾರು ಸಂಖ್ಯೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಅಂದರೆ 1941ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6 ಇದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ನೀವೇನು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲಪಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತಪ್ಪಿನ ದೆಶೆಯಿಂದ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯೇನು ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರೇನು ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಭಿನಂದನೆಗಳೇನೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈಮರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು, ಎಷ್ಟು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಷ್ಟು ನ್ಯೂ-ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಮನಸಾರ ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯುಲಿಸಸ್ ಎಂಬುವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಓದಿದ್ದೇವೇ. ವಿರಾಮವೆನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲದೆ 'work' 'work' ಎಂದು ಸದಾ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪರೂಪ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವ ನಾಗರೀಕನೂ, ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿತ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಅವರುಮಾಡಿರುವ ಸಹಾಯ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಜನರಮುಂದೆ ತಂದರೂ ಜನರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು).

ತ್ತಾರೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದರೆ, ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ! ನಾನು ಅನೇಕಸಲ ಶ್ರೀಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಸಂಗಡ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಸೆನ್ಸಸ್ ಗಿಂತ ಈಗಿನ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಕಾರಣ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಬಲವಂತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನಾದರೂ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಷಿಯಲ್ ಕಂಪಲ್‌ಸರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆತಂದು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮಾದರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದರೂ ಸರಿಯೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರು ಆದಿ ಕರ್ಣಾಟಕರು, ಉಪ್ಪಾರರು, ಪರಿವಾರದವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರು. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲ ತಲಪುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ಅವರಿಗೆ ತಲಪುವಂತೆಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೋ ಅವರು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ 1947 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇಕಡ 13 ಇತ್ತು; ಈಗ 20ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸೇಕಡ ಇಪ್ಪತ್ತರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ, ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಇತರರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 30 ರಿಂದ 40 ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಕೊಡದೇಯಿದ್ದರೆ ದೇಶವೇ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶವೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 40-50 ರಷ್ಟಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಲು ಕಾರಣ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪಂಗಡದವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸ್ಕೂಲು

ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಗಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೂಗೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ಮುನ್ನೂರು. ನಾನೂರು ಸಂಸಾರಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರಿಗೇ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡಿ. ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಹೀಗೆಯೇ ಹೊನ್ನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 700 ಸಂಸಾರಗಳುಳ್ಳ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೊಂಗೆನೂರು. ಇಂತಹಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಸ್ಥಾನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆರನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಚರ್ಚೆಗೆಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಮಂದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗಲೇ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಪೂರೈಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು.—ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಬೇರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೂಢಾರ್ಥವಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಬೇಕೆಂದು ಜನ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ; ಕಟ್ಟಡಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಈಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಸ್ಕೂಲು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಿರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಈರೀತಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಚನೆಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಿಗೆ ತಾವೇ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಟ್ಟಣಿಗರು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳವರಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ; ಆದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಸ್ಕೂಲು ಬೇಕೆಂದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕು? ಮೈಸೂರು ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೆಸರುಪಡೆದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಧಾನಿಯಿರುವ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಏಕೆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಸೌದೆ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು).

ಮಕ್ಕಳಿಂದ ವಯೋವೃದ್ಧರವರೆಗೂ ದುಡಿದು ಆ ಪಟ್ಟಣದವರ ಸೇವೆಗೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸವೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣದಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳು ಹಿಂದೆಬಿದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದರೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರಿ ದಾಸಪ್ಪನವರು ನಿಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು.—ಇವರು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯವರು. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಈಹೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿದ್ದುದು ಈಗ ಕೊನೆಯದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ದಯವಿಟ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಸಮತಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೀಗೆಮಾಡಿ ಟೀಕೆಗೊಳಗಾಗಬಾರದು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮತ್ತು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಯು ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಾರದು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ, ಪ್ರಭೃತಿಗಳಾದಂಥವರಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಜಿಲ್ಲೆಯು ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಅಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿ, ದುಡಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಅನೇಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜನರಿಂದ ಧನಸಹಾಯವನ್ನೆತ್ತಿ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವರು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಾಲದೆ ಬಂದ

ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಾನಾರೀತಿಯಾಗಿ ಚಂದವನ್ನೆತ್ತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾ॥ ರಂಗ ರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಸಹ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾ॥ ಶಿವಾನಂದಶರ್ಮರೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲು ನಾನಾ ಪ್ರಮಾದಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ರನೇಕರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಪ್ರಮಾದಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪ್ರಮಾದ ವೆಂದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳಿಗಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ವಿನಾ ಎಂದರೆ ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರು ಇವುಗ ಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವರು ಈ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ವಹಿಸಿದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ವಹಿಸ ಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗ ಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಟೌ॥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಸಮೀಪ ವಾಗಿರಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ಪಾಠ ಶಾಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂಥಾ ನಿದರ್ಶನ ಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಇವೆ. ಶ್ರೀಮಾ॥ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ, ಶ್ರೀಮಾ॥ ರಂಗರಾಮ ಯ್ಯನವರೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಕೇವಲ 10 ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಮಲಾಪುರವೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಮಾಕ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ನೂರಾರು ಜನ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಸ್ಥಳ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿ ಯಾದ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಅಡಿಗಳವರಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಗೋಡೆ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅದು ಚುಚ್ಚುವಂತಿದೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿ ದ್ದೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೊದ ಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲು ಎಂದರೆ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು. ಅಂಥಾ ಕಟ್ಟಡಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಜನರು ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಡ ಚಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಾಭಾ ವಿಕವಾದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹಳ ಕಾಡುಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ದಟ್ಟದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕ್ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ, ಹುಣಸೂರು ಮತ್ತು ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂಥಾ ಜಂಗಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಗದ್ದೇಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಬಾಲಕರು ಅವರವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ 2-3 ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಇದೇ ವಿಧವಾದ ಆಚರಣೆ ಜಪಾನಿನ ಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಜಪಾ॥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರು 1-2 ಮೈಲಿ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇ ಕಾಗಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಇಂದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಗದ್ದೆಬೈಲು ಪ್ರದೇಶ ವಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದಟ್ಟದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದು ನದೀ ನಾಲಾ ತೊರೆಗಳ ಅನಾನುಕೂಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದ ರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು).

ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವು ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತೀರಾ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 30 ಜನ ಮಕ್ಕಳೂಸಹ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹುಡುಗರು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಇರತಕ್ಕ ಉದಾಧ್ಯಾಯರಾದರೋ ಅವರು ಒಬ್ಬರೆ. Particularly in Mysore District, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಷ್ಟವಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗಂತೂ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೆಂಬುವವರ ಮೇಲೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆ ಸಹ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ 6-7 ಮೈಲಿ ಸೈಕಲ್‌ಮೇಲೆಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರೈಲಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನೇ ಸ್ವತಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದಕ್ಕೇನೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೇನೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಸಹ ನನಗೆ ಉಂಟಾದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಇಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಹೊಸಬರಾಗಿರುವ ಹುಡುಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹಾಕದೆ ನುರಿತ ಮತ್ತು ತರಬೇಕಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನೇ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾದೀತೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಇಬ್ಬಾಗ ಮಾಡಿದನಂತರ ಯಾರಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮಂಡ್ಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಹೋಗಬೇಕು; ಅದೇರೀತಿ ಮಂಡ್ಯಾಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ ಒಂದರಲ್ಲೆ ಒಂದು ಚಾಚಿಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್‌ಗೇ ಹೋಗದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶವಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಕೇವಲ ನಾನ್‌ಟ್ರೈಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಅಗತಾನೇ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಬಂದಿರುವಂಥ ಹುಡುಗರನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಲು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಬಾಲಕರು ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಕೆಲವು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅಗದ, ಹೋಗದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿದ್ದರೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಹೀಗೆ ಇರುವಂಥ ನಾನಾ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠಹೇಳುವ

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ತನ್ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಲು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಠರಾವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕ್ರಮುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಇನ್ನು ಮೂರುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಯಾವಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 3,000 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಗಾಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂಥಾ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಷ್ಟಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಎರಡನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಹನೀಯರಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ಎಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಸಂದೇಹವಿದೆಯೋ ಅದು ತೊಲಗಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಚಾರ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ 24·8, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 22·8, ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ 17·6, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 12 ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕಿಗಳೇ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಮೊದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಕವಾಯಿತು. ನಾವು ಆಗ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತೇಜನ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅವರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರನ್ನು ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿದವರೊಡನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ನೀತಿಯುತವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಸುತ್ತಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ಜನರಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 99 ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಾಂಶ,

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು).

ಅದರಲ್ಲಿ 41 ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಬಾಕಿಯಾದ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ 2,44,334 ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಲಕ್ಷ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರು. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ 42 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ 10,40,130 ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಹುಭಾಗ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಕಡಮೆಯಾಗಲು ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೂ ಇದೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನರು ಬಹಳ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದಿರಲಾರದು, ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿಚಾರ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು 25-30 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಅನಗತ್ಯ. ಈಗಿರುವುದೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 18 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ, ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಮೈಲಿಗಳಿಗೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ 20 ವರ್ಷಗಳು ಅವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ, ಈಗಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದರ ಅಗತ್ಯ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ದೇಶದ 1/10 ಭಾಗದ ಈ ಕಡೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಊಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ, ಸೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ವಿನಾ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡವಿರುವ ಕಡೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದಾತ್ತ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಮಾರು 19 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 9 ಲಕ್ಷ 41 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮೊಬಲಗಿನ ಕಟ್ಟಡ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬಹುದು. ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬಾರದು. ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ 41 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನರು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುಶಃ ನಾಲ್ಕು ಚಿಲ್ಲರೆ ಲಕ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡುವು ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬಾಕಿ ಅರ್ಧ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಾವು ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ 3,000 ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಊರುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 50 ಭಾಗ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೂ ಯೋ ಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾ ಯರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿ ಕರಿಂದ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ರುವಂತೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟನ್ನು ನೆರ ವೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಅವ ಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣ ಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಿ ತಕರಾರಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂರು ಬರಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡ ಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಿ ತಕರಾರಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ ನವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮ ಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಠರಾವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವ ರಾದ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಲಿಟ್ರಿಸಿ (literacy) ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮುಖೇನ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ವಾಸ್ತವವಾದ ವಿಚಾರ. ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಅಂಕಿಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈ ಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನೋಡಿ ದರೆ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ನಿಜವಾಗಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1,425 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ 300 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ 68 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಇಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.)

ಠರಾವಿನ ಪ್ರಕಾರ 3,000 ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವ ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೊ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದದಲ್ಲೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಆಂಕಿ ಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. 1950-51ರಲ್ಲಿ 13 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆರು ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ percentage of literacy ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ನಂತರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟ್ಟಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವ ಒಳ್ಳೆಯದು; ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುಖತ್ತಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ, ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು, ಹೈ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವ ಚನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಯಾಯಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಸ್ಕೂಲ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಕಟ್ಟಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ದಾನಿಗಳು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಡೊನೇಷ್ನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮುಂದಾಳಾಗಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಡೊನೇಷ್ನ್ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿವಹಿಸಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ

ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ ಕಟ್ಟದ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಠರಾವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ಕೂಲು, ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಠರಾವನ್ನು ಅದು ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೆ ಕಾರಣ.

ಆದರೂ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಹೇಗೆ 37 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೆಯೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ದರ್ಜೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಗೆ ಗಮನಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The Resolution was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEKAER.—The House will now adjourn and meet tomorrow at One of the Clock.

The Assembly adjourned at Two Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday. 26th October 1951.

WD 1046—GPB—500—24-1-1952